

KADINLARIN eşitlik toplumsal ilerleme ve barış için SESİ

AGUSTOS
1977
YIL:2
25-4

MC İLE BİRLİKTE ANTI-DEMOKRATİK BASKILAR YENİDEN BOY GÖSTERİYOR İKD ANKARA ÇANKAYA ŞUBESİ KAPATILDI

BAŞYAZI

2.MC FAŞİZM DEMEKTİR

6 Haziran seçimlerinden sonra gerici güçler birbirleri hakkında söylediklerini, aralarındaki rekabeti unutup yeniden can ciğer kâzu sarması oldular ve MC'yi hortlattılar. Bu ortaklık aslında suç ortaklığı. Yakınlarına yedirilen milyonların hesabının sorulmaması, öldürülen yüzlerce evladımızın katilinin bulunmaması için ortaklık kurdular aralarında. O yüzden ki dün birbirlerinin gözünü oymaya hazırken bugün sarmaş dolaş olabiliyorlar. MC deyince akla ne geliyor? İşsizlik, pahalılık ve hepsinden ağırı evlat katilleri geliyor, can güvenliğimiz geliyor. Daha dün böylesi bir hükümetin neler ettiğini, neler edebileceğini yaşadık. Halkımızın büyük bir çoğunluğunun karşı da olmasına rağmen hükümet olmayı becerenlerin bundan böyle daha iyi olacaklarını ummamak gerekir.

Bu ortaklık elbette uzun sürmeyecek, şimdi daha zor ayakta duracaklar. Bu yüzden de daha çok baskıya ve şiddete başvuracaklar. Başta daha kısa bir süre kalacakları için, fazla yağma, daha büyük vurgunlar düzenleyecekler.

Gazetemizin baskıya girdiği şu sıralar da bu hükümet henüz güven oyu almamıştı ama ne menem bir şey olduğunu gösterircesine yine ölüm haberleri gazeteleri doldurmaya başladı. Daha birinin ölüsü yerden kalkmadan ikincisinin kanı akıyor. Bu dönemde analara büyük görevler düşüyor. Seçimlerde eli kanlı MC'ye oy yok dedik. Parlemtentonun bugünkü yapısı ilerici bir iktidara elvermiyor. Ancak sayıların hepsi de MC'nin uygulamalarını kabul edecek değil. Buna karşı duracaklar karşı durmak zorun dalar. İşte onlar meclis içinde savaşım verecek, ya sokakta, okulda, iş yerinde hakkımızı kim koruyacak, MC daha gitmeden pek çok idari ve emniyet kademelerine kendi adamlarını yerleştirdi. Bunların tarafsız davranmadığını biz değil kendileri söylüyorlar. Pek çok kişi bu yetkili ağızlardan açıkça ilerici kuruluşlara ve kişilere karşı olduğunu duymuştur ve sözüm ona tarafsız kalması gereken bu yetkililer bunları söylemekte hiç bir sakınca görmüyor. Onun için ilerici kuruluşlar kapatılıyor, basılıyor. İşte buna devlet kadrolarının faşistleştirilmesi denir. Analar olarak evlatlarımızın can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü için bir araya gelmeli ve örgütlenmeliyiz. İnsanların en doğal hakkı yaşam hakkıdır. Bu hükümet sosyal ve ekonomik haklarımızı çoktan ayaklar altına aldı. İnsanın en temel hakkı olan yaşama hakkına ise saldırıp duruyor. Hayata can veren analar olarak evlatlarımız için yaşam hakkına sahip çıkacağız.

Bir kez daha tekrar ediyoruz, MC'ana elimiz iki YAKANDADIR.

İKD Ankara Çankaya Şubesi yasa dışı bir arama emri ile 5 Temmuz 1977'de aramıştır... Kuruluşundan önce çıkarılan bu arama belgesi Çankaya Şubesini kurulmadan kapatma ön planını daha doğrusu Ankara sınırları içindeki tüm İKD eylemlerini durdurma planlarını apaçık ortaya çıkartıyor.

Yapılan arama sonunda dernekte bulunan birkaç pano, gazetemizin Ankara bürosundan ise iyice arandıktan sonra Kadınların Sesi Gazetelerinden örnekler «incelenmek» üzere alınmıştır.

Ayrıca İKD üyeleri olan altı kişinin de isimleri alınmıştır... Panolara el koyarken polisler, «Siz kadın örgütünüzsünüz. Neden böyle şeylerle uğraşıyorsunuz. Böyle işlerle uğraşma-

ya devam ederseniz derneğinizi kapatırız.» demişlerdir.

Böylece, 18 Temmuz 1977 günü basına valilikçe verilen açıklamada dernekte üye olmayan kimselerin bulundurulması gerekçesi ile, TRT'ye yine valilikçe verilen açıklamada ise, «yasa dışı faaliyette» bulunulması nedeniyle Ankara Çankaya Şubesinin süresiz kapatıldığı bildirilmiştir. Aynı dairede olan gazetemizin Ankara bürosu bu konuda hiçbir karar olmaksızın mühürlenmiştir. Dış kapıya mühür konurken kendileri Gazete Bürosu konusunda uyarılmışlar, ancak yanıtları, «Bize bu konuda emir verilmedi. Bu mühür kırar içeri girerseniz hepimizi içeri alınız» olmuştur.

Kapatılmanın aranmadan

çok sonraya atılması da aceleci olan valinin kararsızlığından değil, 20 Temmuz'da Adli Tatile başlaması, böylece yasal başvuruların uzun sürmesinden kaynaklanmaktadır... Ancak ilerici Kadınlar Derneği tüm yasal olanakları kullanmaya kararlıdır. İKD Genel Başkanı ve Kadınların Sesi Gazetesi sahibi Beria Onger,

şubenin açılması için Danıştayda dava açılacağı ve bu antidemokratik uygulamalar karşısında Ankara Valisi Durmuş Yalçın'ın maddi ve mânevî tazminat istemile mahkemeye verileceğini bildirmiştir.

Gazetemizin Ankara Bürosu için yaptığımız başvuru ise «incelenmek» üzere Valilik tarafından alınmıştır.

KUZU POSTUNDAKİ BOZKURT

İyinin, güzelin, doğrunun, sevginin, kısacası insanca yaşamın ve düşünen insanın baş düşmanı olan faşist komandolar en iğrenç yalanları söylemekten çekinmiyorlar.

- EVLÂT ACISINA SON ve CAN GÜVENLİĞİ diyorlar,
- BANKALAR ve SİGORTA ŞİRKETLERİ MİLLİLEŞTİRİLSİN diyorlar,
- DEMOKRASİ ve DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜNDEN YANAYIZ diyorlar,
- KAPİTALİZME, EMPERYALİZME KARŞIYIZ diyorlar.

Ülkücüler, komandolar ve başbuğları yalan söylüyor. Onların amacı işledikleri kanlı cinayetleri, saldırıları ve tertipleri gizlemektir. Onlar bu sloganların arkasına gizlenerek, emekçilerin ortak özlemlerini saptırmaya ve sömürmeye çalışıyorlar.

Örneğin: 1 Mayıs İşçi Bayramında çocuklarımızı, kocalarımızı, kardeşlerimizi öldürenler can güvenliği ve «Evlât acısına son» istemimize sahip çıkmazlar! 2,5 yıllık MC döneminde faşist canileri cezalandırmayanların, daha da kıskırtanların kendilerini sevimli gösterme çabaları bizleri kandırmıyor.

Yerli ve yabancı bankalardan, büyük sermaye sahiplerinden aldıkları paralarla silâhlanan faşistlerin «Bankalar millileştirilmelidir» sloganı sahtedir. Bankaların millileştirilmesi ancak emekçiden yana

HİTLER VE
HAYRANI TÜRKES

demokratik bir düzende olanaklıdır. Amerikan emperyalizminin desteğindeki, büyük sermayeden yana olan faşist komandaların bu sloganları kullanmaları halkımızı aldatmak içindir.

Devlet kuruluşlarına faşistleri yerleştirenler, Anayasa kararlarını çiğneyenler, faşist darbe girişiminde bulunanlar demokrasiden yana olamazlar. Bunlar olsa olsa ancak barış ve demokrasi düşmanı olurlar.

Hitler hayranı olan Türkeş, onun yolunda yürüme çabası içindedir. Hitler de iktidara so! sloganlarla gelmiş, sosyalist olduğu izlenimini vermeye çalışmıştır. 40 milyon insanın 2. ci Dünya Savaşında, Nazi

kamplarında fırınlarda yakılmasını zevkle seyretmiştir. Faşist başbuğ da kanlı elini gizlemek ve bizleri aldatmak için tertiplere başvuruyor ve sevimli görünmeye çalışıyor. Tıpkı Hitler gibi. Onu da kaçınılmaz sonuçtan kimse kurtarmayacaktır.

Kadınları erkekleri işçileri ve tüm ilerici faşistlerin yalanlarını boşa çıkarmayı başaracaklardır.

«Evlât acısına son», «Demokrasi genişletilsin», «MC'ye hayır» ve «Faşizme geçit yok» sloganlarımıza daha sıkıca sahip çıkarak saflarımızı sıklaştırıyor ve kuzu postuna bürünen bozkurtları teşhir ediyoruz.

EVE İŞ ALAN KADINLARIN SORUNLARI ÇÖZÜM BEKLİYOR

İŞÇİ Mİ EV KADINI MI?

ÇÖZÜM

ÖRGÜTLENMEK EMEK KOOPERATİFLERİ

Eve işe giden ve eve iş alan kadınların dağınıklı-
ğı örgütlenmelerini engellemektedir. Bu dağınıklığın
giderilmesi, yasalarla güvence altına alınan sigorta
ve sendika hakkının kazanılması emek kooperatifle-
rinin etkin mücadelesi ile kazanılabilir. Emek Koope-
ratifleri «ortaklarının ekonomik çıkarlarını özellikle
meslek ve geçimlerini karşılıklı yardım, dayanışma»
ile koruyabilirler. Emek kooperatiflerinde örgütlen-
mek ise ilk anda :

- Dağınık şekilde olan eve iş alan ve işe giden ka-
dınların bir merkezde toplanmalarını sağlayabi-
lir, işverenle ilişkilerini düzenleyebilir, Sosyal Si-
gortalar kapsamına alınmalarını sağlayabilir.
- İş güvenliğini sağlayabilir; hastalık, doğum gibi
çalışamadıkları günlerini güvence altına alabilir.
- Yol aracı, iş aracı bulmayı sağlayabilir.
Çocuklu kadınların çalışmalarını kolaylaştırmak
için kreş sorununu çözebilir.
- Aracıların ve işverenlerin insafına bırakılan ücret-
lerini düzenleyebilir.
- Eşit olmayan iş dağılımını düzenleyip, dengeli
bir şekilde iş dağılımını sağlayabilir. İş imkânla-
rını ortakları arasında bölerek sistemli bir şekle
getirebilir.
- Yasal imkânların artırılması için çalışmalar ya-
pabilir, kazanılan hakları korumak için etkin mü-
cadele verebilir.

rasındaydı.

«Babam sigortasız İnşaat
İşlerinde çalışıyor. Kışın da iş
olmadığından çalışmıyor. Mad-
di durumumuz pek iyi olmu-
yor. Şimdi benim çeyiz hazır-
lamam lazım. Yapmadan ol-
muyor. Onun için eve iş alı-
yorum. Ailem dışarı işe gön-
dermiyor. Fabrikaya giden kız-
lar kötü olmuştur. Şimdi evde
koltuk ve kanepelere ponpon
yapıyorum. Malı aracıdan alı-
yorum. Etili metresini onkili
buçuk liradan yapıyoruz. Ma-
lı aracıdan aldığımız için pa-
ramızı hemen vermiyorlar. Pa-
ra içerde birikiyor. 600 lira ol-
duğunda veriyorlar. Daha ön-
ce bana iki kişi yardım edi-
yordu. 75 lirayı bölüşüyorduk.
Geçenlerde 600 lira aldım. O-
nu da gidip doktora verdim.
Röntgen çekirtmem gereki-
yordu.» Bunlar sadece bir iş
kolunda çalışanlar. Her iş ko-
lunda çalışabilen bu emekçi
kadınların sorunları aynı. Si-
gortalı olmak, iş koşullarının
iyileştirilmesi, çalışırken ço-
cuklarının bakımının sağlan-
ması.

Hiç bir sosyal hakkı olma-
dan eve iş alıp çalışan bu
emekçi kadınların yasal hak-
larının elde edilmesi, iş koşul-
larının iyileştirilmesi uğrunda
mücadele edelim.

halim yok ama ihtiyacım var.
Bekâr kızlar var evlenecek,
her şey lazım. Koltuk, kane-
pe, perde kenarlarına pon-
pon yapıyoruz. Yedi seneden
beri çalışıyoruz. Ne kadar mal
yaparsak onun parasını alınız.
Malı gidip biz alıyoruz. Aracı
yok ama yine de çok az para

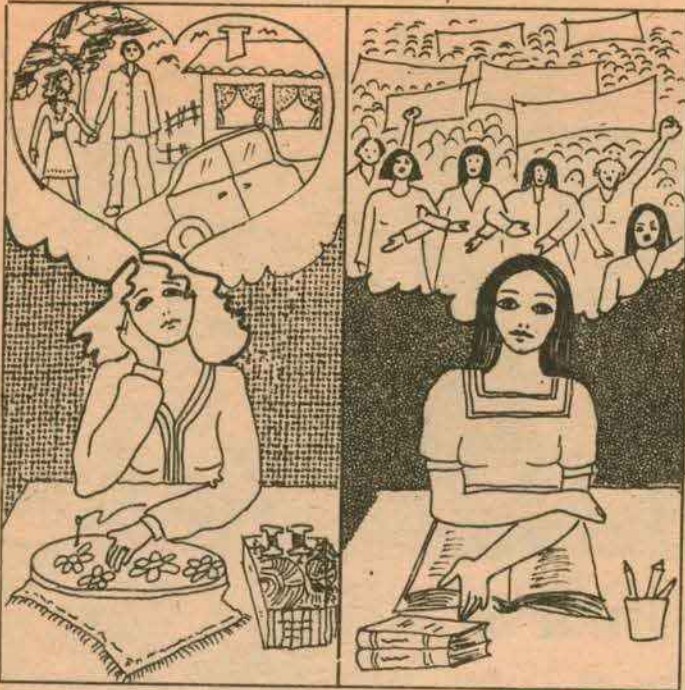
geçiyor elimize. Geçmiş gün
düzümüz belli değil. Gece on-
ikiye kadar saatimiz var. Cu-
mrtesi, pazartesi, tatilimiz
yok. Ama aldığımız para an-
cak bir günlük masrafımızı
karşılar. Arkadaşlara kaç de-
fa söyledim. Bir olalım, bira-
kalım işi, grev yapalım. Kim-
se beni dinlemedi. Bir topu
100 liraya yapalım dedim, din-
lemediler.» Bir kooperatif ol-
lursa, sigortalı olabileceğini
bilip bilmediğini sorduğumuz-
da «Biliyorum ama fabrikaya
benim değil kızımın ismi yazı-
lı. O da 17 yaşında. Onu si-
gortalı yaparlar mı, yaşı tutar
mı? Bir kaç kişiye sordum. Kı-
zı sigortalı-sendikali yapmak
için, dava açsak olur mu? di-
ye, Olmaz dediler. 17 yaşın-
da, yaşı tutmazmış, doğru mu
acaba?»

Oysa 16 yaşında çalışan
herkes sigortalı olma hakkı-
na sahiptir. Daha 9 yaşında i-
ken eve iş almaya başlayan
18 yaşındaki bir genç kız da
sorunlarını dinlediklerimiz a-

Sigortasız, sendikasıız hiç-
bir güvencesi olmadan çalış-
an kadınların büyük bir kıs-
mını eve iş alıp, evde çalışan
kadınlar oluşturur. Çeşitli ne-
denlerle, evdeki baskı yüzün-
den veya çocuklarına baka-
cak kimsenin olmaması ne-
deniyle eve iş alıp çalışan bu
kadınlar ailenin ekonomik so-
runlarını halletmeyi düşün-
yorlar. Ama aldıkları ücret bu
sorunları halledecek ölçüde
mi? Yasal hiçbir hakkı olma-
yan, yasalarda işçi bile sayıl-
mayıp, ev kadını diye adlan-
dırılan bu emekçi kadınları
kendileri normal geçimini sağ-
layacak ücret alamazken, iş-
veren, bu kaçak çalıştırdığı iş-
çiler sayesinde kârını bir o
kadar daha artırmaktadır.

Sorunlarını dinlemeğe git-
tiğimiz evde çalışan emekçi
kadınlardan biri sorularımızı
şöyle yanıtladı:

— 44 yaşındayım. Okuma-
yazma bilmiyorum. 6 tane ço-
cuğum var. Bir kocam çalış-
tır ben de eve iş alırım. 8 ki-
şinin geçinmesi kolay değil.
Hayat çok pahalı. Eve iş alın-
ca hem ev işine bakarım, hem
de iş yaparım. Fabrikaya, dış-
arı işe gitsem daha çok pa-
ra alırım ama çocuklara ba-
kacak kimse yok. Zaten fab-
rikada da iş bulunmuyor ki.
Kendim hastayım. Çalışacak

**genç
kızlarımız**

**"Bize toz pembe gösterilen
dünyanın pisliklerini görüp
işçi sınıfının onurlu
savaşımında yerimizi alalım,,**

1969 senesinde iş hayatına a-
tıldığımda ilkokulu yeni bitirmiştım.
Yani tam koşup eğlenmek çağımdı.
Çalışırken hep sokak arkadaşlarımı
düşünür, ben de onlarla birlikte top
 oynamak isterdim.

Küçük bir atelyede ispirto ve al-
kol gibi maddelerle çalışırdık. Kötü
kokuya dayanamıyordum ama yaşı-
m küçük olduğu için başka iş de bu-
lamıyordum. 1970 de Santral Dikiş
Sanayi'ne girdim. İlk gün kalabalık
beni çok korkuttu ama çalışmaya
mecburum ve kısa zamanda yeni iş-
şime alıştım.

İşçi olduğum için utanıyordum.
Kendimi bir hanımefendi gibi yetiştir-
meye karar vermişim. Artık ço-
cukluktan da çıktığım için çeyiz ha-
zırlamaya başladım. Bu arada sa-
bahları özel bir dikiş okuluna gidiyor,
dikiş dikmeyi, nakış işlemeyi, pasta,

yemek yapmayı, çiçek yapmayı, mo-
da'yı öğreniyordum. Benim için çok
yorucu olmasına rağmen iyi bir ev
hanımı olmak uğruna sabah okul,
akşam iş hayatını sürdürüyordum.

Küçüklüğümde beri bana iyi bir
kısmetimi çıkınca evleneceğim, gü-
zel giyinip günlere gideceğim, evi-
min hanımı olacağım öğretiliyordum.
Artık güzel giyinip beğenilmek tek
gayemdi. Okuduğum aşk romanla-
rındaki gibi zengin bir adamın oğ-
lunun benimle evleneceği günü bek-
liyordum.

Birgün, fabrikaya yeni bir arka-
daş girdi. Bana sömürüldüğümüzü
anlatıyor, İKD'ye üye yapmak istiyor-
du. Kırmamak için üye oldum. Arka-
daşım Kadınların Sesi'ni getiriyor be-
raber okuyorduk. Ben yazılanlara
hak vermekle birlikte «Bu sorunları
İKD çözsün, ben ne yapabilirim ki»

diyordum. Fakat İSK'nin A tipi se-
minerlerine ve İKD'nin seminerlerine
katıldıktan sonra demekte aktif o-
larak çalışmaya karar verdim. Ben
de o arkadaş gibi sabırla kadınlara
«Kadın sorununu, ne kadar çok sö-
mürüldüğümüzü» anlatacak, toz pem-
be gördüğümüz dünyanın iç yüzünü
gösterecektim. Eskiden sadece Sak-
lambaç gazetesi okuyorken, artık
Politika, Cumhuriyet okumaya, ha-
berleri dinlemeye başladım.

Annem bendeki bu değişikliğe çok
kızıyor, eskisi gibi sadece iş işleme-
mi istiyor. Ona kadınların da erkek-
ler gibi çalıştığını, ama eşit işe eşit
ücret alamadıklarını, bunun için mü-
cadele etmeleri gerektiğini anlatıyo-
rum ama o anlamak istemiyor.

Eskiden işçi olduğumu söylemek
bile istemezken şimdi bundan gurur
duyuyorum ve bir işçiye yaraşır şe-

kilde, boş hayallerle değil, işçilerin
sorunları ile ilgileniyorum. İKD'de de
aktif olarak çalışıyorum. İKD'ye git-
tiğim günler aileme «mesai yaptım»
diyorum. Bu küçük yalan onları kır-
madan onların istediği gibi görünme
ye çalışarak inandığım şeyler için
mücadeleleme devam etmemi sağlıyor.
Bu durumda mesai paramın çok ol-
ması lazım. Ailem bütün aylığıma a-
lıyor ve «Sen de mesai parayı har-
carsın» diyorlar. Para konusunda
çok sıkıntı çekiyorum, modaya uya-
mıyorum ama kendine güvenli ve bi-
linçli bir işçi oldum.

Tüm arkadaşların sorunlarını çö-
zümlmeleri için İKD'de birleşmeleri
gerektiğine inanıyorum. Bunun için
arkadaşlara yardım edelim. Böylece
bize toz pembe gösterilen dünyanın
pisliklerini de görecektirler.»

NE DE GÜZELDİR KÜBA'DA

17 YAŞINDA GENÇ KIZ OLMAK...

Meksika körfezinde ABD kıyılarına 180 km uzaklıkta bir zamanlar son derece yoksul 9 milyonluk halkıyla Küba adlı bir ada vardı. Bu 9 milyon insan 400 yıl İspanyol sömürgeciliğinden ve 60 yıllık Amerikan emperyalizminden sonra 1959 yılının şubat ayında sömürsüz günlere «merhaba» dediler. Küba, kan işkence ve her türlü yoksulluk içinde kazanılmış bir destandır. Bu, dış tehditlerle iç zorlukların ortasında korunan özgürlüğün ve bağımsızlığın destanıdır. Fidel Castro, yanındaki yurtseverlerle Amerikan milyarderlerinin cenneti olan, fahişeleri ile ünlü Ada'yı kurtaralı 18 yıl oluyor. Sosyalizm kurulmazdan önce kadınlar başta Amerikalılar olmak üzere yabancılar tarafından aşağılanıp horlanırlardı. Oysa sosyalist Küba'da kızların fahişeliğe sürüklendiği günler geride kalmıştır. Omuz omuza savaşım, eğitim eşitliği, kız ve erkekler arasında saygı ile bütünleşen içten bir anlayış yaratmıştır. Küba'da bugün 4 emekçiden biri kadındır. Fidel Castro'nun kız kardeşi Vilna Espin'in başkanı olduğu Kübalı Kadınlar Federasyonu, tüm kadınların sorunlarına eğilir. 1974 yılında 50.000 çocuğun oynayabileceği çocuk bahçeleri varken, 1980 yılında 150.000 çocuğu kapsamaları öngörülüyor. 1970'de 1000 kişiye bir doktor düşerken, 1980 yılında 650 kişiye 1 doktor düşmesi hedefleniyor. Ayrıca 1973 yılında 250 hastahane, 318 poliklinik, çocuklar için 42, ihtiyaçlar ve kadınlar için 63 dinlenme evi yapılmıştır. Tüm tıbbi bakım ve tedavi parasızdır. Doğumların yüzde 92 sinin hastahanelerde oluşu, anne ve çocuk ölümlerinin sayısını en aza indirmiştir.

İşte insanın insanca yaşamasını amaçlayan sosyalist Küba, Her zaman erkeklerle genç kızların ve kadınların da yer aldığı yüzbinlerce gencin caşkusu ve sevinçli içinde ne de güzeldir Küba'da 17 yaşında genç kız olmak...

İSRAF VE GÖSTERİŞ ÜLKESİ ABD

Gelişmiş kapitalist ülkelerin başında Amerika Birleşik Devletleri gelir.

Gökdelenleri, çok geniş cadde-leri, bulaşık yıkama ve çimen biçme makineleri, renkli sinemaları, reklâm dolu basını ile dünyada en doğru yönetim uyguladığını inandıрмаğa çalışır insanları. En doğru yönetimin ABD'de olduğuna inandırmak için de kan akıtır, insan öldürür, savaşları başlatır, ülkelerin özgürlüklerini sınırlar ve böylece o ülkelerin politikalarını ve ekonomilerini kendi istediği doğrultuya sürükler.

Dış politikası ve kapitalist düze-

nin savunuculuğu ile diğer ülkelere zararlı olan ABD'nin kendi halkına, özellikle kadınlara ve çocuklarına baktığımızda bu yalancı görkem, sahte zenginlik ve özgürlük içinde onların da gerçek eşitlik, çalışma, eğitim ve bilgilenme özgürlüğü içinde olmadıkları gözlenir.

Demokrasiden ve eşitlikten söz eden ABD'de kadın - erkek eşitliği yoktur. Kadınlar ellerinin hamuruyla erkek işine karışmamalıdır. Onlar evde oturmalı, zaten yüksek olan işsizliği arttırmamalıdır... Bu yüzden yüksek okullara girmek isteyen her 100 kadından 10-15'ine

bu hak tanınır. Çalışma hayatında da durum aynıdır. Aynı işe biri erkek, biri kadın 2 kişi başvurduğunda erkek tercih edilir. Kadınlar ancak vasıfsız işçilikte veya daha az ücret verilen yerlerde kullanılır... Kadınlar işe en son alınanlar ve işten ilk çıkarılanlardır.

İnsan hakları ve eşitlikten söz etmeyi çok seven ABD yöneticileri ırkçılığı engellemezler. ABD'de zenciler ve Güney Amerikalı emekçiler 2. sınıf vatandaş muamelesi görürler. Okullara, hastanelere, işyerlerine en son alınan onlardır. Zahmetin çoğunu onlar çeker ama beslenmenin, eğitimin en iyisini onlar almazlar. Çocuklar da pek önemli değildir ABD yöneticileri için. Zenci ve Güney Amerika emekçilerinin çocukları çok kalabalık ve yetersiz okullarda onları horlayan öğretmenlerin yanında zorunlu birkaç yıllarını geçirirler.. TV de hırşızlık ve adam öldürme sanatları ile eğitilip 14-18 yaşlarında LSD, eroin gibi uyuşturucu ilaç alışkanlığıyla toplumun en hasta kesimini oluştururlar... Bu emekçiler arasında sınıflarının bilincine vararak emeklerinin hakkını istemeğe ve örgütlenmeye çalışanlar gizli haber alma örgütleri tarafından öldürülürler. İşte bütün görkemine, zenginliğine ve gösterişine rağmen ABD ve diğer bütün kapitalist düzen temsilcilerinin ülkelerini yakından incelediğimizde gerçekte baskı, sömürü ve zulümden başka birşey göremeyiz.

**KAPİTALİST
DÜZEN
KENDİ
HALKINA DA
DÜŞMAN**

İşte ABD nin insan hakları savunuculuğuna bir örnek !

İLERİCİ KADINLARIN MADEN-İŞ GREVCİLERİ GÜÇLENEREK SÜRÜYOR

40 bin Maden-İş üyesinin tekeli sermayenin en gerici, en saldırgan kesiminin örgütü olan MESS'e (Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası'na) karşı direnişi iki ayı aşkın bir süredir devam ediyor.

Emeğin sömürüye karşı verdiği bu onurlu savaşta İlerici Kadınlar

da saf tutuyor ve dayanışmalarını sürdürüyorlar. Emekçi kadınların örgütü olan İlerici Kadınlar Derneği mahallelerde ve fabrikalarda tüm kadınları grevci işçilere destek olmaya çağırıyor.

İstanbul'da Hasköy, Kuştepe, Gültape, Kâğıthane, Hisarüstü, Ortaköy,

Eyüp, Zeytinburnu, Bayrampaşa, Gaziosmanpaşa ve Burunbahçe'de kadınlar İKD Fatih, Şişli ve Kartal Şubelerinin aracılığı ile para, kuru yiyecekler, pazarda satılmak üzere el-bezleri, tutacaklar vs. vermeye, yemek pişirmeye devam ediyorlar, Kartal'da grevdeki Simko fabrikasında çalışan bir İKD üyesi de sendikanın verdiği parayı bağış olarak yeniden Maden-İş'e vererek dayanışmaya katılıyor. İKD'nin önerisiyle grevdeki Bebişot, Mesan, Ören Bayan işçilerinden oluşan koro, savaşı, sömürsüz güzel günlere duyulan özlemi türkülerle, marşlarla dile getiriyor.

İKD üyeleri dayanışmalarını yalnız maddi yardımla göstermiyorlar. Grevci eşlerine, gerek grev yerlerinde, gerekse evlerine ziyarete gittiklerinde kocalarına destek olmaları gerektiğini anlatıyorlar. Zeytinburnu temsilciliği MAN'da «Grev ve Kadın» konusunu, Eyüp temsilciliği Prestcold'da «Kadınlar Aşağı Yaratıklar mıdır?» konularını anlatmışlar.

ANADOLU'DAKİ İLERİCİ KADINLARDAN MADEN-İŞ GREVCİLERİNE SELAM VAR..

Ankara'daki, İzmir'deki, Balıkesir'deki, Antakya'daki, Trabzon'daki İKD üyeleri böyle diyorlar ve topladıkları para, erzak ve Maden-İş yararına satılmak üzere çeşitli eşyaları yolluyor-

Ankara Çankaya Şubesi üyeleri demokrasi düzenlenmiş Maden-İş'le Dayanışma Gecesi'nde çiller yararına satış yaptılar. Ayrıca pazar ve

lar. İKD Balıkesir şubesi üyeleri Köy Kalkınma Kooperatifleri üyeleri ile birlikte köy köy dolaşarak para ve erzak topluyorlar.

Samandağ'ın umut ve yaşam dolu çilekeş kadınları da grevci eşleri gibi çeyiz sandıklarını açıp «Anadolu'nun güney ucundan grevci işçilere,

İKD İzmir Şubesindeki doktor üyeler de grevci işçileri desteklemek amacıyla Çamdibi semtinde yaptıkları poliklinik çalışmalarında para ve kuru yiyecek toplamışlardır.

EĞİTİM

Son günlerde dilimizden düşürmediğimiz bir sözcük. Hepimizin yakındığı, nerdeyse bir kader gibi kabullenmeğe başladığımız, fiyat artışlarının gerçek nedenini, suçlusunu öğrenmemiz gerekli. Öğrenelim ki, kanmayalım, davranalım. Bir kere pahalılık kaçınılmaz bir kader değildir.

Sömürünün kalktığı, fabrikaların, bankaların, ticaretin işçi ve emekçilerin yönettiği devletin elinde bulunduğu ülkelerde pahalılık söz konusu değildir. 20-25 yıldır temel gıda maddelerinin bir kuruş fiyatı artmamıştır. Fiyatı artan mallar olsa bile, ücretler daha çok arttığından, halk pahalılığı hissetmez bile böyle ülkelerde.

Hızlı fiyat artışları insanın insanı sömürmesinin «Hür özel teşeb-

büsün kâr etme özgürlüğü» diye yasalarca kabul edildiği kapitalist ülkelere has bir olaydır.

Pahalılığa Türkiye gibi kapitalist ülkelerde rastlanır. Çünkü «Hür özel teşebbüs»ün fiyatları dilediği gibi arttırarak, daha çok kâr etme, yani emekçi halkı daha çok sömürme hürriyeti vardır. Hele rakibi yoksa, ne devlet karışır, ne de halka ses çıkarma olanağı verilir. Üstelik fiyatları azgınca arttırarak, kârlarını da arttıran parababaları, pahalılığın suçunu, ücretlerine zam isteyen işçilerin üzerine atmaktan da kaçınmazlar. Derlerki; «İşçi ücretleri 100 lirada 25 lira arttı. Biz ise fiyatları sadece 100 lirada 23 lira arttırdık. Bakın fiyatları az bile arttırmışız..» ilk bakışta parababalarını haklı gösteren bu sözcüğü kurcalarsak, gerçek apaçık ortaya çıkar. Burada söylenmeyen bir şey var.

100 liraya satılan bir malın fiyatı içinde acaba kaç lira onu üreten işçiye ücret olarak ödenmiştir. İstatistiklere göre bu Türkiye'de sadece on liradır. 100 lirada ücret zammı, 10 lirada 25 lira zam demektir. Yani, her 100 liraya satılan mal için, onu yapan kişiye 2,5 lira daha fazla yani 12,5 lira ücret verilecek demektir.

PAHALILIK

1976 YILINDA 2 ODALI KALORİFERLİ BİR EVİN AYLIK KİRASINI ÖDEMEK İÇİN:

ÇEKOSLOVAKYADA	9	Saat çalışmak gerekli
YUGOSLAVYADA	11,6	" " "
MACARİSTANDA	9,5	" " "
TÜRKİYEDE	160	" " "

Malı 100 liraya satarken bile aşırı kâr eden parababaları, işçilik ücretindeki 2,5 liralık artışı, kârlarından biraz fedakârlık ederek, fiyatlara zam yapmadan pekala karşılayabilirler. Hadi kârlarının azalmasına razı değiller diyelim. 100 liralık malın fiyatını 2,5 lira arttırarak 102,5 liraya satsalar, kârları hiç azalmaz.

Oysa kendileri itiraf ediyorlarkı, 100 liralık fiyatı sadece 23 lira arttırarak, malı 123 liraya satmışlar. Peki 123 lirayla 102,5 lira arasındaki 20,5 liralık fiyat zammının gerekçesi ne? İşçi ücret zamlarını bahane edip 20,5 liralık ek kâr kazanmak hirsından başka

bir şey değil.

Eline 2,5 lira fazla ücret geçen işçi eskiden 100 liraya aldığı malı şimdi 23 lira zamlı alacağından durumu eskisinden bile kötü olacaktır. Satın alma gücü azalmış olacaktır. Yalnız işçilerin mi? Memuru, köylüsü, esnafı, zanaatkarı ile ücretini, gelirini parababaları gibi dilediğince yükseltmeyen tüm emekçi halk fiyat zamlarının altında ezilecektir. Her şey apaçık ortadadır. Bir avuç parababasının daha çok kâr hırsı, 40 milyon emekçiyi yoksullaştırmaktadır. Pahalılığın suçlusu parababaları, nedeni ise bu sömürü-kâr özgürlüğünün olduğu düzendir.

GIDA MADDELERİNDEKİ FİYAT ARTIŞI:

	1963	1974
ÇEKOSLOVAKYA: 100	100	100
FRANSA: 100	100	180
TÜRKİYE: 100	100	309

YLE DAYANIŞMASI

Örgütlerle ortaklaşa olarak
alıştıkları sergide grevci iş-
deki satışlar da sürüyor.

kadınlarına, bacılarına biz
» diyerek en değerli şey-
uyorlar.
n bu güçlü ve bilinçli da-
parababalarını çok korku
SS yöneticileri grevci işçi-
ne, onları grevden döndü-
ni umarak yolladıkları

KADINLARIMIZA,

- MESS'e karşı direnen grev-
deki 40 bin Maden-İş işçi-
sine bu bilinçli ve onurlu
savaşlarında güçlerimizi
birleştirerek destek olalım.
- Fabrikada, tarlada, büroda
çalışan tüm kadınlarımız!
Her ay en az bir günlük ka-
zancınızı,
- Bu olanakları bulunmayan
analarımız, bacılarımız, kız-
larımız!

Un, makarna, şeker, gibi yiye-
cek maddelerini ya da çeyiz
sandıklarındaki birkaç parça
eşyayı,
**MADEN-İŞ'Lİ GREVCI İŞÇİ-
LERLE DAYANIŞMA FONUNA
VERİN.**

mektupları karlarına da okumalarını
istiyorlar. Bövlece grevi kırmada ka-
dınlardan âdeta yardım bekliyorlar..
Oysa kadınlar bir grevci eşinin na-
sıl davranması gerektiğini ve kocala-
rının en yakın destekçisi olduklarını
bilerek bu oyunları boşa çıkarıyor-
lar.

bir forum

EV HİZMET İŞÇİLERİ SOSYAL GÜVENCE ALTINA ALINMALIDIR

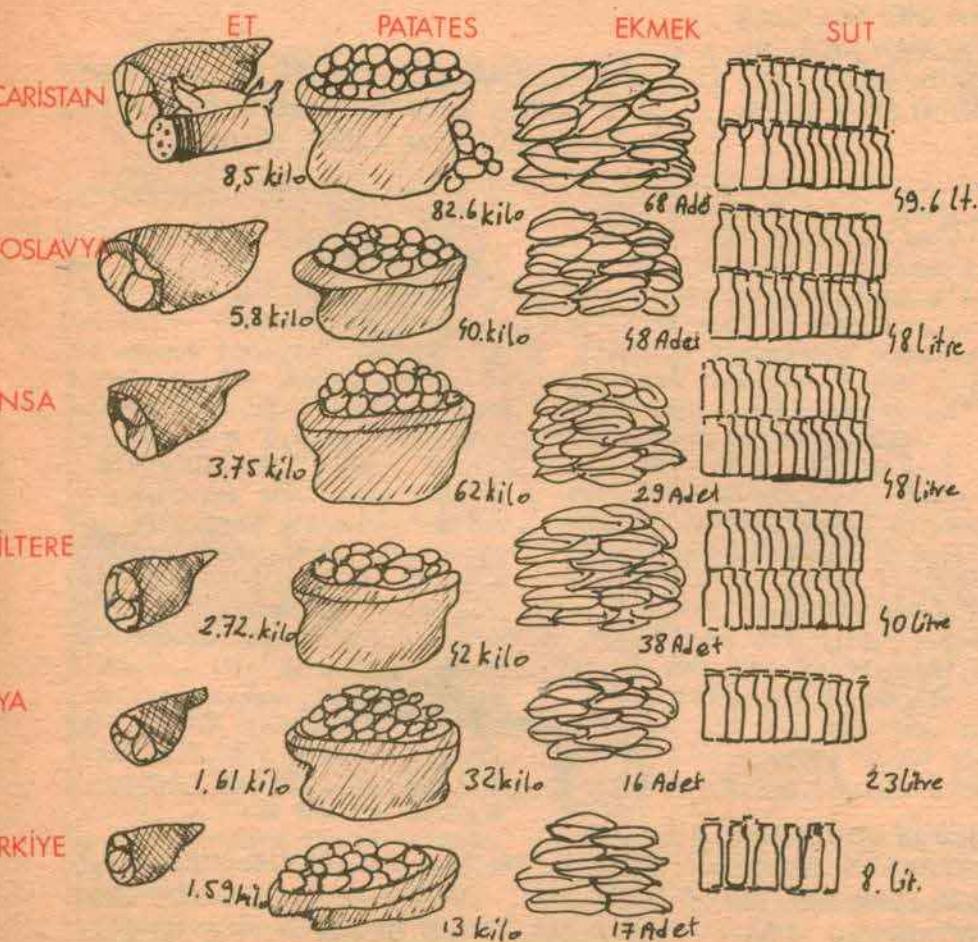

17 Temmuz pazar günü TÜTED salonunda ev hizmetlerinde çalışan kadınların sosyal sigortalardan yararlanmaları konusu tartışıldı. Fo-
rumda sayıları ülkemizde onbinleri bulan bu emekçi kadınların temsilci-
leri de vardı: Yaşamlarını çok güç koşullarda sürdürdüklerini, hiç bir toplumsal güvencelerinin olmadığını belirttiler. Forumu katılan Avukat Ay fer Coşkun, 506 sayılı SSK yasasının ev hizmetlerinde çalışanları sigorta kapsamı dışında bıraktığını, iş kanu-
nunun onları işçi saymadığını, diğer taraftan yine SSK yasasının 86. mad-
desinin onlara toplu sigorta hakkı tanıdığını belirtti. Buna göre dernek-
lerin, birliklerin birden fazla işvere-
ni bulunan bu emekçiler adına SSK ile sigorta akti yapabileceğini söyle-
di. Genel İş sendikası Marmara Böl-
ge Baş Temsilcisi Nafiz Bostancı ise,
sendikanın kapıcıları ve kaloriferci-
leri sigortalama deneyiminin ışığın-
da bazı pratik önerilerde bulundu.

İlerici Kadınlar Derneği adına söz
alan Yüksel Selek görüşlerini şöyle
belirtti:

«17 Haziranda derneğimizde ev hiz-
metinde çalışan kadınların sigortalana-
maları amacıyla başlatılan imza ve
dilekçe kampanyası tüm İKD üyeleri
eliyle yurt düzeyinde yaygınlaştırıl-
maktadır. Bugünkü forum bir açış
toplantısıdır. Yasal değişiklikler par-
lamentoda gerçekleşinceye kadar
ev hizmet işçilerinin geniş ölçüde
katılacağı bu tür toplantılar, yürüyüş,
miting gibi kitle gösterileri düzenle-
necektir. Bu arada yasaların sağla-
dığı bir olanak olan grup sigortasını
zorlama, ev hizmetlerinde çalışanla-
rın mahallî kooperatiflerde örgütlen-
meleri yolunda çalışmalar sürecektir.
Önemli olan örgütlü mücadelenin
gereğini tüm kadınlarımızın kavra-
ması ve kendi demokratik örgütleri
olan İKD ile güç birliği yapmaları-
dır.»

GÜNLÜK ORTALAMA ÜCRET KARŞILIĞI SATIN ALINABİLECEK TEMEL BESİN MADDELERİ 1976

KIBRIS

YURTSEVER KADINLAR BİRLİĞİ GELİŞİYOR

22 Nisan 1977'de Kıbrıslı Türk Ka-
dınlarını örgütleyerek, kendi özgöl
sorunlarına sahip çıkmalarını sağla-
mak ve onları toplumsal mücadeleye
katmak amacıyla Kıbrıs'ın Lefkoşe
kentinde Yurtsever Kadınlar Birliği ku-
rulmuştur.

Kısa zamanda gelişen Yurtsever
Kadınlar Birliği'nin bugün Girne'de,
Güzelyurt'ta şubeleri vardır. Sömü-
rünün olduğu tüm toplumlarda oldu-
ğu gibi kadınlar, Kıbrıs'ta da 2. sınıf
insan muamelesi görmektedirler. hem ana
hem de emekçi olarak iki kat fazla
sömürülmektedirler. Çalışan kadın-
ların büyük bir kesimi sendika, sigor-
ta, yaşlılık aylığı gibi güvenceden
yoksundur. Doğum izinleri yetersiz o-
lup, kamu görevlileri için doğumdan
önce ve doğumdan sonra bir aydır.
Bu süre içinde ücretlerinin yarısını

almaktadırlar. İşçi kadınlar için ise
bu süre 15'er gündür. Anne işe giti-
tiği zaman gözünün arkada kalma-
yacağı, çocuğuna tam bakım sağlan-
dığına inandığı yurt-kreş gibi top-
lumsal hizmet kurumları yoktur. Yurt
sever Kadınlar Birliği ilk adımda ka-
dınların en önemli sorunlarından bi-
ri olan kreş sorunu üzerine eğildi.
Bu konuda Kıbrıs gazetelerinde çe-
şitli yazılar yayınlandı. Siyasi partile-
re ve meclise bu konuyu gündeme
almaları ve yeterli sayıda ve nitelik-
te devlet eliyle, kreş açılması için
çağrıda bulundu.

Halen Yurtsever Kadınlar Birliği
çalışan kadının çalışma hayatı ile
çocuklarının bakım ve yetiştirilmesi
işinin bağdaştırılmasını sağlayacak
bir iş yasası taslağının hazırlanması
çalışmalarını sürdürmektedir.

1 MAYIS'I YAŞATACAĞIZ

İşçi sınıfının Birlik - Mücadele ve Dayanışma günü olan 1 Mayıs, 1977'de ülkemiz tarihinin en büyük mitingiyle kutlandı. Ancak burjuvazi yarım milyonu aşkın kişinin katıldığı mitingin görkemine gölge düşürebileceğini sandı. Para babalarının emriyle CIA ve MAO'cular 1 Mayıs alanını kana buladılar. İlerici güçler 36 şehit verdiler. Ama hiçbir şey 1 Mayıs'ın görkemini gölgeleyemeyecek. Halkımız 1 Mayıs şehitlerinin anılarını yaşatacak, onları unutmayacak, 1 Mayıs güneşi sönmeyecek. Bu kanlı katliamın hesabı mutlaka sorulacak.

«Bir Mayıs'ı yaşatacağız» köşesinde geçen sayımızdaki 1 Mayıs şehiti Bayram Çitak'ın eşi ile yapılan röportajdan sonra, bu sayımızda da 1 Mayıs'a katılan bir işçinin şirini yayımlıyoruz.

**1 Mayıs alanı bayram alanı
Emekçinin yazıları, marşlarıyla
derdini dökme alanı.**

**Ölüm kusan günü unutma
İşçi arkadaş unutma.**

**Safları sıkıştır, bileyi güçlendir.
78'de 1 Mayıs.**

**Yürüyün arkadaşlar
Zincirleri kırın, engelleri aşın.**

Sokakları çınlatan

Yürüyün işçiler yürüyün.

1 Mayıs alanını güneş gibi parlatın

Yürüyün işçiler yürüyün.

Zincirleri kırın kırın

örnek alacağımız kadınlar

ULUSLARARASI KADIN HAREKETİNİN SEÇKİN ÖNCÜSÜ

«Bazen sportmen bir genç kız, bazen sakın bir köylü, bazen de bir rahibe gibi köyleri geziyor. İlericilere gazete ve haber iletliyordu. Tutuklanma ve öldürülme tehlikeleri içindeki bu yiğit kadın Clara Zetkin'di.»

1857 yılında Almanya'nın küçük bir köyünde doğdu. Sokaklarında yalınayak çocukların oynadığı bu köyde halkın sefaletine karşın birkaç patron alabildiğine zengindi. Küçük Clara bu çelişkiler içinde büyüdü.

20 yaşında öğretmen okulunu bitirdi. İşçilerin, köylülerin mutlu bir yaşam için verdikleri mücadeleye katıldı. Maddi sıkıntılar ve çevresinin baskısı yıldırmadı onu. Bu arada sıkıyönetim ilân edilmiş, ilericiler üzerindeki baskılar daha da artmıştı. Tabii düzenin bekçileri Clara'yı da tutukladılar. Hapisten çıktıktan sonra, kendisi gibi yaşamını işçi sınıfının savaşımına adanmış olan Ossipe Zetkin'le evlendi. İki oğulları oldu. Sıkıntı çekiyorlar, parasız kalıyorlardı. Ancak Clara Zetkin'i en çok üzen şey çocuklarının yeterince beslenememesiydi. Geçim için çeviri yapıyor, gazetelere makaleler yazıyordu. Bunun dışında gecekondukalara gidip işçilerle toplantılar yapıyor onlara güç ve bilinç taşıyordu. İşte yine bir toplantıda 8 saatlik iş günü isteyen dokuma işçi-

lerine şöyle sesleniyordu: «İnsanlığın bağımsızlığı için dövüşen proleterler, kadının ekonomik bağımlılığını ve insan neslinin yarısının esirliğe mahkûm olmasını kabul edemezler.»

Kadınların eşitlik savaşımının öncüsü Clara Zetkin tarihte ilk defa kadınlara iş hayatında ve politik hayatta eşit haklar istiyordu. Çıkardıkları Eşitlik adlı gazetede, çalışan kadınların sorunlarına ve sıkıntılarına yer veriyordu.

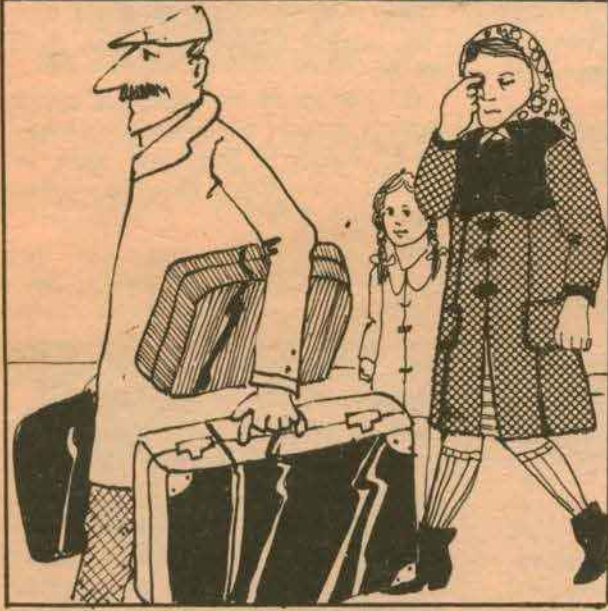
Daha sonra sosyalist kadınlar 2'nci Enternasyonal için Kopenhag'da bir araya geldiler. Ve kongrede söz alan Zetkin'in, 8 Mart'ın «DÜNYA KADINLAR GÜNÜ» olması önerisi coşkuyla kabul edildi. 1'inci dünya savaşının kan ve ateş dolu günlerinde toplanan Uluslararası Kadınlar konferansında Zetkin, kadınların barış istemlerini dile getiriyordu. Yaşamının son yıllarında Alman Millet meclisine seçildi. Hastalığına rağmen parlamento'dan kadınların savaşa, sömürüye, eşitsizliğe karşı öfkesini haykırdı.

İşçi sınıfının yılmaz savaşçısı Clara Zetkin 1933'te öldü. Yaşamının son anına dek Alman işçi sınıfının örgütlü safalarında yer alan, yüreği çocuk ve insan sevgisi ile dopdolu olan Clara Zetkin'in yaşamı ve kavgası hepimize örnek olmaktadır.

CLARA ZETKIN

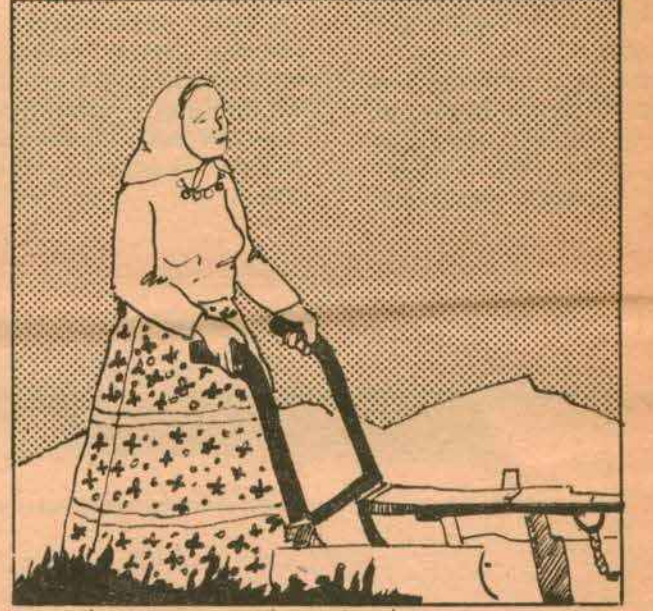
EL KAPILARI

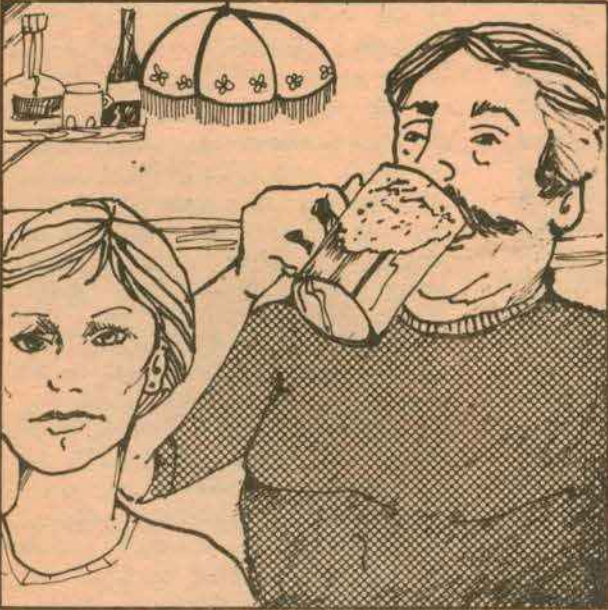
**İŞSİZLER ORDUSUNUN 3 MİLYONU AŞTIĞI
ÜLKEMİZDE İNSANLARIMIZ İŞ BULMAK U-
MUDUYLA EL KAPILARINA SÜRÜLÜRLER.
GERİDE GÖZÜ YAŞLI KADINLAR VE BEBELER
BIRAKARAK.**

**BATI ALMANYA GİBİ GELİŞMİŞ
KAPİTALİST ÜLKELERDE ÇALIŞAN İŞÇİLERİ-
MİZ BURADA HEM İLİKLERİNE KADAR SÖ-
MÜRÜLÜYOR HEM DE ÜÇÜNCÜ SINIF İNSAN
MUAMELESİ GÖRÜYÖRLER.**

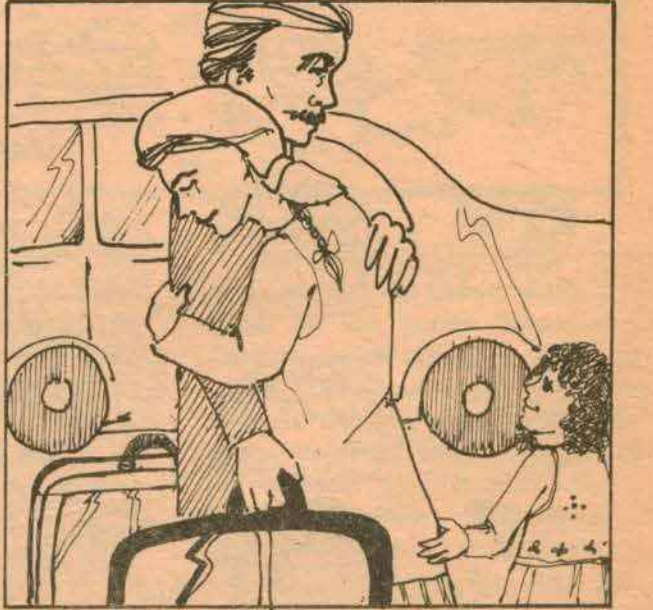
**GERİDE BIRAKTIĞI AYŞESİ DE KOCASININ
3-5 KURUŞ BİRİKTİREBİLMESİ İÇİN EVİNİN
HEM ERKEĞİ HEM KADINI OLUYOR.**

**İNSANÜSTÜ KOŞULLAR ALTINDA ÇALI-
ŞAN İŞÇİLERİMİZİN BAZILARI DA AVRUPA-
NIN YOZLAŞMIŞ EĞLENCE HAYATINA KEN-
DİLERİNİ KAPTIRIYORLAR.**

**HATTA BAZEN EVDEKİ AYŞESİNİ UNUTARAK
PEŞİNE BİR ALMAN KIZI TAKARAK GELEN
İŞÇİLERİMİZE DE RASTLANIR. KİMİ AİLELER
BÖLÜNMÜŞ, KADIN VE ÇOCUKLAR PERİ-
ŞAN OLMUŞTUR.**

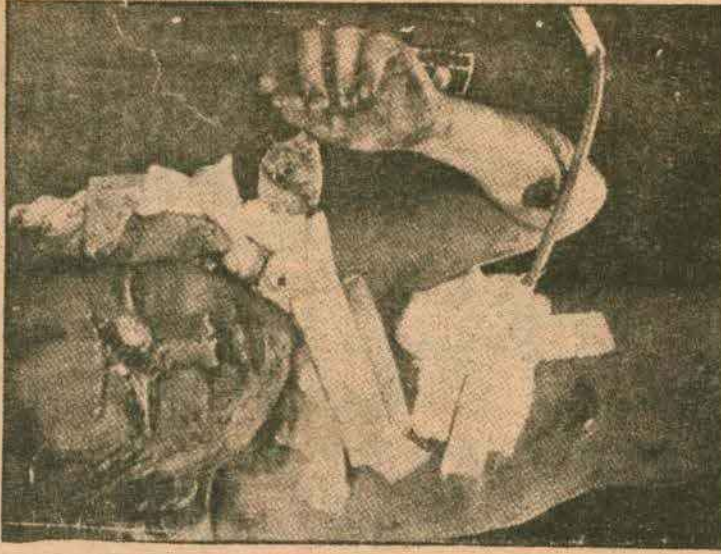

**PEK AZI DA AİLE ÖZLEMİYLE YURDA DÖ-
NER. AMA YURDA DÖNÜŞTE DERTLERE
DEVA BULUNMUŞ DEĞİLDİR YİNE İŞSİZLİK,
YİNE DERTLER DERTLER.**

HIROŞİMA'YA ATILAN İLK ATOM BOMBASI

Japonya'ya atılan atom bombası askeri bir zorluktan doğmamıştı. Japonya'nın zaten yenik düştüğü ve kaderinin belli olduğu dönemde atılan ölüm bombasının amacı başkaydı. AMAÇ : Bütün dünyaya özellikle de Sovyet Halkına göz dağı vermek... Böylece savaş sonrasında da ABD'ye bu emperyalist devlete kimse kafa tutamayacaktı. Üstelik bombanın tesiri de insanlar üzerinde ölçülmüş olacaktı. Ama daha sonra gelişen olaylar emperyalizme karşı mücadelenin bombalarla durdurulamayacağı- nı gösterdi. 1945'ten bu yana bir çok ulus bu saldırgan devlete karşı savaş açtı. Ve onu yenik düşürdü. Bu savaş hala devam ediyor. Hem de kapitalist sisteme şiddetli darbeler vura vura büyüyor, gelişiyor.

Barış, demokrasi, bağımsızlık, toplumsal ilerleme savaşımı tıpkı pıtraklar gibi dünyanın dört bir yanında milyonlarca açıyor.

«Annem ve babamla birlikte gezmeğe çıkmıştık. Kızlar yemeyeşildi. Çiçek topluyordum. Birden bana birşey çarptı. Kendime gelince «anne bana ne çarptı?» diye sormak için başımı onlara çevirdim. Ama orada yoklardı. Sol yanımda bir acı hissettim. Bağırmağa başladım. Annem ve babam bir anda toz haline gelip yok oldukları için mi, yoksa sol yanımda çiğ et haline geldiği için mi bilmiyorum. Birden acıktım. Ve hâlâ elimde sımşıkı tuttuğum yarısı kavrulmuş çiçekleri yedim. Sonra da bağırarak, bağırdım...»

Bu anıyı yeniden yaşayan kadın şimdi 44 yaşında. İkinci Dünya Savaşının son günlerinde 1945 yılında Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Japonya'nın başkenti Hiroşima'ya atom bombası atıldı.

tıldığında 12 yaşındaymış. Hâlâ yaşıyor olması bir mucize. Zira onun gibi yaralar alan bir çok insan seneler sonra dayanılmaz acılar içinde kıvrılarak can vermişler.

Kullanılacağına kimsenin ihtimal vermediği bu bomba 64 bin kişinin ölümüne, bir kentin de yeryüzünden silinmesine neden oldu. Aynı yılın 9 Ağustosunda yani üç gün sonra ikinci bomba da Nagazaki kentine atıldı. Bu kentte de 37 bin insan öldü.

Bu vahşi katliam bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de lânetle anılmaktadır. Günümüzde barıştan ve silâhsızlanmadan yana olan güçler ve ülkeler, insanlığın böyle acıları yeniden yaşamaması için sürekli ve kalıcı barışın sağlanması için savaşım veriyorlar.

Dün olduğu gibi bugün de barıştan, silâhsızlanmadan yana tüm çabaları baltalayan ABD, insanlığa yeni ölüm araçları armağan ediyor.

Uluslararası barış ve silâhsızlanma toplantılarında «sosyalist ülkelerde insan hakları çiğnenmektedir» diye nutuklar atan Amerika, bir yandan da binlerce insanı bir anda yok edecek saldırı silâhları geliştiriyor. Bunlardan biri ve en korkunç olanı **NÖTRON BOMBASI**. Bombanın marifeti de şu : Bir şehirde yaşayan tüm canlıları bir anda yok ediyor.

Ama eşyalara, binalara hiçbir zarar vermiyor. Ne kadar insancıl değil mi?

Oyuncağı ile oynayan çocuk, tezgâh başında iplik dokuyan genç kız, toprağı işleyen delikanlı, baskıya, sömürüye başkaldıran, bağımsızlık bağımsızlık isteyen, belki de sosyalizmi inşa etmeye çalışan insanlar... evet, hepsi bir anda yok olacaklar. Oyuncak dokuma tezgâhı, traktör kalacak. Ölür bir şehir kalacak.

İşte ABD, insan haklarını, insanların yaşama haklarını elinden alarak böyle koruyor.

İnsanlığın yüz karası olan bu iğrenç silâh tüm ülkelerde, barış ve silâhsızlanmadan yana güçler tarafından protestolarla karşılandı. Biz de Türkiye'de ileri kadınlar olarak Dünyaya barışı ve uluslararası yumuşamaya indirilmiş bir darbe olan Nötron Bombası yapımının derhal durdurulması için ülkemizde ve dünyadaki tüm anaları, barışsever güçleri, kullanılması halinde insanlığa felâket getirecek olan bu ölüm aracına karşı savaşıma çağırıyoruz.

ABD'NİN YENİ MARİFETİ : NÖTRON BOMBASI

ÇOCUKLARIMIZA KİTAP SEÇİMİNDE YARDIMCI OLALIM

Kitap çocukların iyi yetişmeleri, sağlıklı düşünmeleri için önemli bir etkidir. Fakat çocukların eğitimi için hazırlanmayan, kâr amacı güden kitaplar çocuklara zararlı bilgiler veriyor. Böyle kitapları okuyan bir emekçi çocuğuyla konuştuk. Okuduğu kitaplar kendi meseleleri ile ilgili olmadığı gibi çocuğu savaştan doğuştan zevk alır hale getiriyor.

«Adım Cevahir Dönmez. Bakma 14 yaşındayım, ama herkes beni küçük sanır. Çiklet satıyorum. İşte Zeytinburnu, Yeşiltepe'de oturuyorum. Kitap da okurum, tabii top da oynarım, çiklet de satırım, param olunca sinemaya giderim. Ben her kitabı okurum. Hem de su gibi Teksas, Tommiks, Kaptan Siving, Zagor, Teks... daha çok okurum. Niye mi Tommiks, Teksas okurum? Kitap niye okunur? Okuyorum işte ama iyi yumruk var Çelik Bilek'te, Siving'te de var. Tommiks var ya Tommiks, her attığını vurur, abla ben vurabilir miyim? Ben vuramam ben Tommiks değilim. Ama Tommiks herkesi

kurtarır kızıl derlilerin elinden. Kızıl derliler kötü. Hem onların tüfeği bile yok. Olsa bile Tommiks'e karşı işe yaramaz. Haksızlık mı, topraklardan mı çıkarıyorlar. Evet doğru, ama onlar da çıksın be abla.

Kitapları yeni almam. Mahalledeki çocuklara bir teklik verdim mi, bir kitap bazen de iki kitap okursun. Ne olacak, neyi alacaksın? Babam kızıyor hem, yanımda kitap görünce. Bana : «ona vereceğin parayla fındık al, iç fındık al da ye» diyor. Onun için kitapları eve götürmem, dışarda okurum.»

Umudumuz, mutluluğumuz, yarının kurucuları çocuklarımız. Onlar için çalışın. Yemeyip yediririz, giymeyip giydiririz, sağlıklı olsunlar, iyi yetişsinler diye. Peki gözümüz gibi baktığımız çocuklarımız ne tür kitapları okurlar? Ne tür kitaplar okumalıdır?

Hepimiz hemen her köşe başında ki bayide, merdiven başlarında çocukların ellerinde kötü basılmış çizgi romanları görürüz. Özellikle Ame-

rikan kaynaklı ve kâr amacıyla basılmış kitaplar emekçi çocuklarını kendi günlük meselelerinden uzaklaştırarak, halkları birbirlerine düşman eden, savaşlı-kavgalı konuları işlerler. Bu kitapları yutarcasına okuyan çocuklarımız, bizi sömüren ülkelere ve onların sahte kahramanlarına sempati duyarak ve özenerek büyürler. Ve yine kalitesiz kâğıtlara basılmış uydurma hayvan masalları, gerçek dışı cinler, periler, korkunç devler, sihirli değneklerle dolupüren sofralar ve her zaman şirin krallar, kraliçeleri konu alan kitapları okur çocuklarımız. Korkak, ürkek, kendine güvenmez yetişirler. Sihirli değnek bekleyerek yetişirler. Parababaları böylece hem ceplerini şişirirler, hem de çocuklarımızın beyinlerini yıkamış olurlar. Üstelik bu kitaplar cümle kuralı, dil, resim ve harf büyüklüğü bakımından hazırlanmış tek tip kalitesiz şeylerdir.

Çocuklarımızı zararlı sapık bilgilerle dolu olan bu tür kitapları okumaktan alıkoymalıyız. Çocuklarımızın o-

kuyacağı kitapların içerikleri, yani anlattıkları şeyler onlara doğru düşünmeyi, iyiye güzele yönelmeyi öğretmelidir. Çocuklara güven, cesaret, insanlara sevgi ve barış duyguları aşılamalıdır.

Çocukların görme, işitme, algılama duyguları hemen değişmez. Kitap seçerken çocuğun yaşı da gözönüne alınmalıdır.... İlkokul birinci devre için birkaç heceli yazılar, resim altı ve günlük kullandığımız kelimelerden oluşmalıdır. İkinci devre için heceler artar, resim ya da yazıya azalır ve daha yeni bilgilerden oluşur kitaplar. Orta okulda artık az resimli veya hiç resimsiz kitapları okuyabilir çocuklarımız. Kitapların birinci hamur kâğıda basılması da gerekir.

Biz emekçi analar, çocuklarımızın kitap seçiminde onlara yardımcı olmalıyız. Bu köşede ileriiki sayılarımızda çocuklarımızın okumasında yarar gördüğümüz kitapları tanıtmaya çalışacağız.

ilerici kadınlar derneğinden haberler

İST. FATİH ŞUBESİ

G. Osmanpaşa Temsilciliği

• AÇILDI

Gaziosmanpaşa temsilciliği 50 kadının katıldığı sıcak ve samimi bir törenle açıldı. Aralarında «1 Mayıs mitingine», «Ev-lât Acısına Son» yürüyüşüne katılan kadınların da bulunduğu günde saz çalınır türküler, marşlar söylendi. Temsilcilikte Bıçkı - Dikiş Kursu açılacağı ve kitaplık kurulacağı bildirildi. Çimentepe, Ara Sok. No. 3, Sarıgöl - Gaziosmanpaşa'da açılan temsilcilik kreş ve sağlık çalışmalarına hız veriyor.

İST. KARTAL ŞUBESİ

• ŞUBE BAŞKANI VE İKİ ÜYE SALDIRIYA UĞRADI

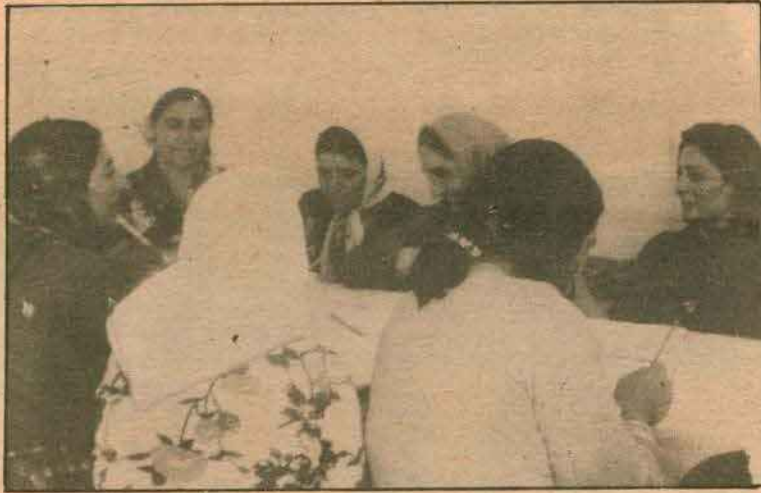
22 Temmuz 1977 Cuma günü saat 18.30 sıralarında İKD Kartal Şube Başkanı, bir Yönetim Kurulu üyesi ve bir Dernek üyesi, Kadıköy meydanında saldırıya uğramıştır. Dernek üyesi arkadaşlara adı hakaretlerde bulunan bu Maocu sapık daha sonra arkadaşlarımızı dövmeye kalkışmıştır. Birbirine bağlı olarak gelişen bu olaylar şunu kanıtlamıştır: Polislerin engelleyemediğini, Maocu Bozkurtlar engelliyor. Maocu ve faşist bozkurtların bütün bu yıldırma istemleri İlerici Kadınları, Bağımsızlık - Demokrasi ve Toplumsal İlerleme savaşımından ayırmayacaktır.

İST. ŞİŞLİ ŞUBESİ

Hasköy Temsilciliği

• OKUMA - YAZMA VE BİÇKİ - DİKİŞ KURS- LARI BAŞLADI

28 Mayıs'ta açılan Hasköy temsilciliğinde okuma - yazma kursları başlamıştır. Başarıyla sürmekte olan birinci devre kurslara 15 kişi katılmaktadır. Bunun yanında temsilcilikte Bıçkı - Dikiş Kursları da başlamıştır. Çevrede büyük ilgi gören Bıçkı - Dikiş Kursu da başarıyla sürüyor.

ANKARA ÇANKAYA ŞUBESİ

• GEÇİCİ KREŞ UYGULAMASI

Ankara Çankaya Şubesinde, üyelerin İKD çalışmalarına rahatlıkla katılabilmelerini sağlamak amacıyla bir çocuk odası düzenlenmiştir. Annelerin çalışmaları sırasında, uzmanlar tarafından bakılan çocuklara oyuncağı ve yetenekleri geliştirebilmeleri için pek çok olanak sağlanmıştır. Dünya Çocuk Haftası nedeniyle fotoğraf ve resim sergisi de düzenlenmiştir. İKD Ankara Çankaya Şubesini kapamasıyla kreş odası da kapanmıştır.

• EGO'DAKI İŞÇİ KADIN- LAR «KREŞ» İÇİN İMZA TOPLADILAR

Ankara Elektrik, Gaz, Otobüs (EGO) İşletmesinde çalışan GENEL-İŞ üyesi işçi kadınlar İlerici Kadınlar Derneği'nin yardımıyla; toplu sözleşmeye, işyerinde kreş açılması için bir madde konulmasını istediler ve imza topladılar.

ANA-ÇOCUK VE KADIN SAĞLIĞI ÜZERİNE SOHBET

GÜNEŞİN AZI YARARLI ÇOĞU ZARARLIDIR

Güneşin belirli bir miktarı bünyenin büyüüp serpilmesi için önemli bir D vitamini kaynağı iken, gereğinden fazlası büyük kazalar hatta ölümlere yol açabilecek kadar zararlıdır. Gelişme çağındaki çocuklarımızın kemiklerinin sağlıklı ve normal oluşmasına yardım eden, vücudu canlı tutan güneşin altında özellikle yaz aylarında fazla kaldığında güneş çarpması denen rahatsızlık ortaya çıkar. Güneş çarpması sadece deniz kıyısında güneşlenmek amacıyla yatanlarda değil, tarlalarda, bahçelerde sabahdan akşama kadar çalışan emekçilerde de sıklıkla görülür.

GÜNEŞ ÇARPMASI,

İlk defa güneşe çıkanlar, alışık olmadıkları halde uzun süre güneşin altında kalırlarsa güneş çarpması denen rahatsızlık oluşur. İlk 1-2 saatte sıkıntı, göğüs daralması, halsizlik veya huzursuzluk şeklinde başlar. Ardından şiddetli baş dönmesi ve baş ağrısı ile bulantı kusma ve ateş gelişir. Kişinin şuuru bulanır ve komaya girer. Hatta ilk dönemlerinde sıkıntı ve rahatsızlığının nedenini iyi anlamadığı için serinlemek amacıyla girdiği denizde yüzme bildiği halde boğulanlar vardır.

GÜNEŞ ÇARPMASI OLUŞTUĞUNDA ALINACAK ÖNLEMLER,

Hastayı hemen gölgeye götürmeli ve başına buz koyup vücudu serin tutmalıyız. Eğer yarım saat içinde düzelme göstermiyorsa hemen doktora götürmeliyiz.

GÜNEŞ ÇARPMASINI ENGELLEMEK İÇİN ALI- NACAK ÖNLEMLER,

Yaz mevsiminin başında güneşe alıştıra alıştıra çıkmalıyız, ilk çıktığımız gün saatlerce güneşin altında kalmamalıyız. Hafta sonları plajlara gidenler bütün günlerini güneşin altında geçirmeli, zaman zaman gölgede dinlenmelidir. Denize girerken güneşte yatanlar başlarını ve yüzlerini sık sık yıkamalıdır. Güneşin altında çalışan tarım emekçileri öğlen saatlerinde 1-2 saat gölgede dinlenme izni almalıdır.

BALIKESİR ŞUBESİ

• 1. OLAĞAN GENEL KURUL YAPILDI

İKD Balıkesir Şubesi 10 Temmuz 1977'de Birinci Olağan Genel Kurulunu yapmıştır. Yeni Yönetim Kuruluna Vildan Dönmez, Gülizar Kartal, Selma Uluişik, Fatma Özgüç, Gülhan Bıçkı seçilmiştir. Arkadaşlara başarılar dileriz.

• ÜCRETSİZ DOKTOR MUAYENESİ BAŞLADI

Haftanın üç günü gelmesi temin edilen bir doktor, üyelerin çocuklarını ücretsiz olarak muayene etmeye başlamıştır.

SAHİBİ: BERİA ONGER. SORUMLU YAZI İŞLERİ MD: BERRİN UYAR. ADRES: İNCİLİ ÇAVUŞ SOK. KARADENİZ APT. 29/1 SULTANAHMET - İSTANBUL. FİATİ: 300 KR. ABONE FİATİ: 1 YILLIK: 36 TL. 6 AYLIK: 18 TL. YURT DIŞI 1 YILLIK 75 TL. BASILDIĞI YER: ÖZ-AKIN MATBAASI. SON BASKI TARİHİ: 3-8-1977